

دانشگاه علوم پزشکی همدان
معاونت تحقیقات و فناوری

RIOBDASA

Research
Institute Of
Behavioral
Disorders And
Substance Abuse

مقدمه

اختلالات خلقی گروه بزرگی از اختلالات را شامل می‌شوند که تظاهرات بالینی آن‌ها به شکل اختلالات فراگیر در خلق و آشفتگی روانی حرکتی و اختلالات ریتم بیولوژیک و اختلالات شناختی می‌باشد. اختلال دوقطبی یک اختلال روانی شدید می‌باشد که با دوره‌های افسردگی و شیدایی مشخص می‌شود. این اختلال روانی یک اختلال عودکننده و مزمن است که امید به زندگی را کاهش می‌دهد و مشکلات عملکردی، شغلی و خانوادگی فراوانی را برای فرد به وجود می‌آورد. بیمارانی که خلق بالا دارند (فاز شیدایی) علائمی مانند کاهش نیاز به خواب، افزایش اعتماد به نفس، افکار خود بزرگ‌بینی، گشاده خویی، پرش افکار، حواس پرتی، پرحرفی و افزایش سرعت روانی حرکتی و خشم و بی‌قراری را از خود نشان می‌دهند.

اثر بخشی افزودن کلونیدین به درمان استاندارد در بیماران دوقطبی در دوره شیدایی

مطالعات اخیر نشان داده‌اند که داروهای محرک گیرنده‌های آلفا ۲ مرکزی آدرنرژیک ممکن است در بهبودی بیماران دوقطبی در فاز مانیک مؤثر باشند با این حال مطالعات انجام شده در این زمینه محدود و بحث برانگیز می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه کار آزمایشی بالینی بررسی اثر بخشی افزودن کلونیدین به درمان استاندارد در بیماران دوقطبی در دوره شیدایی می‌باشد.

کلام آخر

۳۶ بیمار در گروه مداخله و ۳۴ بیمار در گروه کنترل مطالعه را به پایان رساندند. هر دو گروه از نظر متغیرهای پایه، شدت علائم مانیا و عملکرد شناختی قبل از مداخله تفاوت آماری معنی‌داری باهم نداشتند. میانگین شدت علائم مانیا و کیفیت خواب در هر دو گروه نسبت به قبل از مداخله بهبودی معنی‌داری پیدا کرد اما در پایان مطالعه بهبودی در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل بیشتر و از نظر آماری معنی‌دار بود. عملکرد شناختی در هر دو گروه افزایش پیدا کرد اما از نظر آماری معنی‌دار نبود.

بر اساس یافته‌های مطالعه حاضر مصرف کلونیدین همراه با داروهای تثبیت‌کننده خلق در بیماران دوقطبی در دوره مانیا به دلیل بهبود علائم مانیا و کیفیت خواب اثربخشی خوبی دارد با این حال مداخلات لازم برای کاهش عوارض در بیماران ضرورت دارد.

مجریان طرح:

دکتر امیر کشاورزی

دکتر محمد احمد پناه

دکتر لیلا جهانگرد

دکتر علیرضا سلطانیان

پروفسور سرژ برند

دکتر رعنا پزشکی

ضرورت

اختلال دوقطبی یک اختلال شایع روان‌پزشکی می‌باشد که موجب ناتوانی قابل‌توجهی در مبتلایان به این بیماری می‌شود. این اختلال جنبه‌های مختلف زندگی فردی، اجتماعی، شغلی و روابط بین فردی بیماران را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. نرخ خودکشی، طلاق، بیکاری، رفتارهای مجرمانه و مصرف مواد از عواقب این اختلال می‌باشند تعدادی از داروها به‌عنوان داروهای استاندارد برای اختلال دوقطبی شناخته شده‌اند اما بیشتر اوقات بیماران پاسخ مناسبی به این داروها نمی‌دهند و از طرفی هم بیشتر این داروها با عوارضی همراه هستند پس در نتیجه علیرغم این پیشرفت‌ها نیاز به دارویی که هم عوارض کمتر داشته باشد و هم تاثیر بیشتر، پیوسته احساس می‌شود از طرفی هم مطالعات اخیر نشان داده است که داروهای محرک گیرنده‌های آلفا ۲ مرکزی آدرنرژیک ممکن است در بهبودی بیماران دوقطبی در فاز مانیک موثر باشند و از آنجایی که مطالعات انجام شده در این زمینه محدود بوده و به علت تناقضاتی که در نتایج حاصل از مطالعات مختلف به چشم می‌خورد انجام این مطالعه کار آزمایشی بالینی می‌تواند در شناسایی اثربخشی اضافه کردن داروی کلونیدین به درمان استاندارد در بیماران، که در فاز مانیا هستند کمک‌کننده باشد.

در این مطالعه کار آزمایشی بالینی دوسویه کور ۸۴ بیمار دوقطبی با حمله حاد مانیا بر اساس معیارهای DSM-5 بستری در بخش‌های روان‌پزشکی بیمارستان سینای همدان وارد مطالعه شدند. بیماران به‌طور کاملاً تصادفی به دو گروه دریافت‌کننده کلونیدین (به میزان ۰/۲ میلی‌گرم تا حداکثر ۰/۶ میلی‌گرم) با داروهای تثبیت‌کننده خلق و پلاسبو همراه با داروهای تثبیت‌کننده خلق تخصیص یافتند. مقیاس Young Mania Rating Scale (YMRS)، قبل از مداخله، روز ۱۲ و روز ۲۴ ام و پرسشنامه کیفیت خواب پیتزبورگ (PSQI) و پرسشنامه M.M.S.E یا آزمون شناختی مونترال قبل از مداخله و پس از مداخله برای هر دو گروه انجام شد.